

Megjelen
minden vasárnap.
Előfizetési ára egy évre
6 frt, fél évre 3 frt,
három hónapra 1 frt. 80 kr.
Szerkesztő és ki-
adóhivatal a czeg-
ledetési 3. számú kálfa-
házban.

HORTOBÁGY.

Hirdetési díj:

Négyhónapos pént sorért
egyszeri hirdetésnél 5 kr,
háromszorinál 4 kr, több-
szörinél vagy nagy ter-
jedelmű hirdetésnél ár-
leszámítás.
Egyes szám ára
15 kr.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Roszul alkalmazott civilisatio következményei.

Bennünk van-e az az eredendő bűn: nem kutatjuk; de hogy az ember, embertársától örökli a bűnt, kétségen kívül áll, ez régen el van döntve. A kis szigeteken, hol kevés ember lakhatik, a lakosokat jóknak s romlatlanoknak találják, de a nagy szigeteken, hol a nép száma a száz-
ezreket meghaladja, már rangfokozatok s születési külön-
ségek tapasztalhatók; már ott vannak, kik a mások szor-
galmából élnek s ezeket rabszolgáik magával hozza; vannak
papok, kik borzasztó bálványimádást hoztak be, emberál-
dozatot követeltek s fertelmességeiket minden kigondol-
ható módon fentartani igyekeztek. — Méginkább elron-
tották szokásiban, erkölcsben a szigetek lakóit a messziről
odavándorlott idegenek s a régebben egyszerű boldogság-
ban élőket, egészen szerencsétlenekké tevők.

Ily példa erre Tahiti, a társaságszigetek egyik leg-
nagyobbika.

A forró égöv határán, délre az egyenlítő-vonaltól
vannak a társaságszigetek, melyek az angol és fran-
czia utazók bővebb ismertetése óta majd minden nemzet-
beli által látogatattatván, mintegy készakarva tükreté-
tetek, úgyhogy Tahiti alig 10,000 lakost számlál je-
lenleg.

Ezeket a régiek utazók, mint a föld legszebb embe-
reit irták le, nem sötétebb arczszínnel, mint az olasz, vagy
spanyol. Három osztályról tesznek említést; az elsőbe tar-
toztak a papok, kik haragosak, sötétek és gonoszok, mint
azt kegyetlen üzletük az emberáldozat magával hozza; a
másik osztály a nemeseké vagyis uralkodóké, magas, kar-
csu, erős, ügyes természetű, de amellet jó kedvvel, élvezet-
vágy s könnyelműséggel. Büszkeségük kizár minden tár-
salgást az alsó osztályllyal, mely a munkásokból áll, ezek
hasznos szép testalkatúak, de nem oly nyulánkok és erősek.

Midőn az első európaiak ott partra szálltak, a legbol-
dogabb népecskét találták e szigeten, a legszeretremél-
tőbb szokásokkal, szelidség, jókedv, barátság s előzékeny-
séggel; a legalsóbb néposztály is boldog volt s talán még
boldogabb, mint az előkelők, amennyiben elsőszülöttjei-
ket nem kellett átadni a papoknak, hogy azokat az iste-
neknek áldozzák, vagy — ha szép leánykák voltak —
azokat magok számára megtartsák. E szokás iszonya leg-
inkább abban, hogy a gyermekek a szülőknél hagyattak
felszerdültükig, ekkor áldozatul a papok részére aadtak,
(ami az isteneknek, vagy — mi itt földolog volt — a pa-
poknak kedves dolog vala.)

E vidék s boldog emberek barátsággal fogadák az
idegen látogatókat; s mivel ők mint a természet gyerme-
kei nem ismerék a vétkeket, mintilyent s mivel a természet-
től minden teremtménybe adott ösztönnek teljesítésében
semmi gyalázatot és bűnt nem láttak; vendégelknek a leg-
drágábbat is odaajándékozik mivel bírtak, semmi viszón-
ajándékot nem kívánván, mint ugyanazon boldogságot, mit
élvezni megengedett.

Minden nagyon megváltozott; a matrózok, gono-
szok, minőket az angol hajófégyelem növelhet, mentek oda
mint missionariusok s azon működtek, hogy szentelensé-
geiket, dobzódásukat, durvaságukat e tiszta szívű szer-
tetreméltó népecskébe átültették. Most már nem lehet
látni a partok virányain azon kellemesen tánczó gráciá-
kat, minőket Cypriánus s Cook oly elragadólag rajzoltak.
Most már nem láthatni azon bájos termeket, azon szelid
és ártatlan arcvonásokat; most csak a nyavalyák által
eltorzított szemtelen nőket láthatni ottan, kik pénzért ad-
ják el kellemeiket s ittazon fetrengenek sárban és szeny-
ben; nem találni most köztök a becsületet, kiverte azt be-
lőlök a missionarius kilenczágú korbácsa, melyet mesteri-
leg kezel, mivel kezelését saját hátán annyiszor érezé. Min-
dennemű betegség tizedrésze olvasztá le e nép erejét, szá-
mát s mi egykor e szigetsoportot oly vonzóvá, varázs-
széppé tevő, eltűnt, nem mint némelyek állítani merik —
a keresztyénvallásba, hanem a fertelmekbe, miket durva
terjesztői annak helyébe állítanak.

Csupán a kisebb szigeteken, hová a missionariusok
még nem tolakodhattak, találhatni fel azok lakóit csak-
nem eredeti egyszerűségükben; ott élnek tiszta és esinos
kanyhóikban, melyek annyira tiszták, hogy a pusztá föld-
ről ugyszólván étkezni lehetne. Ott élnek a nők és leány-
kák egyszerű festői öltözékben, melyek a papir-szedel-
rostjából derakukra kerített tarkaszínű kelméből állanak,
testük felső részét szízes tiszta szépségben fedetlenül
hagyják; — ott járnak és kelnek kivágot nagy falevéllel
borítva homlokaikat, a mezőkön kertek és berkekben, anél-
kül, hogy félmeük kellene a vadmacskák fénylő szemcélől,
a veszedelmes kigyók sziszegéseitől. Ott még a természet
kimeríthetlen bőségben terjeszti ki adományát, a mezőkre,

kertekre, a legzletesebb s táplálób gyümölcsökben; az
erdők árnyai a vadmadarakból többet nyujtanak ezerannyi-
nál, mint mennyire ez egyszerű lakosoknak szüksége van;
— azért e szigetsoportok a tengeri utasoknak éléskam-
rául szolgálak, honnan a legolcsóbban mindennel ellát-
hatják magokat, mikre hosszú utjukban még szükségük
lehet.

De hova a missionariusok bejuthattak, ott minden
azon uralkodó koronája vagyónához tartozik: kit azok vá-
lasztottak maguknak s a szegény emberek nem rendel-
kezhetnek többé saját birtokaikkal. Leírhatlan kemény-
séggel irtották ki előbbi egyszerű szokásaikat, a nyiltszívű
vidám emberekkel képmutatókat csináltak, azon ifjakat s
leányokat, kik szerelmüket egymásnak ajándékozták, nehéz
munkák, utépítések, árokásásra bűntették. Kik a jótékony
természet bő ajándékai élvezetében boldogok s megelé-
dettek valának, megszokott örömeik helyett a templomok-
ba parancsoltattak, meghallgatni azon rettenő prédikálá-
sokat, melyekben a pokol sokkal borzasztóbb képekkel
rajzoltatott, mint azok, melyeket a szigetakók gondolatai-
ból kiűzni szándékoztak.

Legtöbbje e missionariusoknak, ottl. a nép aljából
kerülvén ki, nem bírnak tallálni azon iskola határán, mely-
ben képeztettek, nem tudnak más szokásokat képzelní, mint
minőket Angliában láttak és ismertek, végre nem bírnak
türelem, elnézés, egyenességgel s mi legfőbb, nem mentek
jó példával a nép előtt, melyet mivel akarnának. Többnyire
keves jövedelmük levén, többre áhítoznak; innen van,
hogy e pap urak már Tahitiban is behozták a papi tize-
det s a szegény népet irgalmatlanul adóztatják; ők eszköz-
lői minden adásvevésnek, mely a tengeri utazók s sziget-
beliek közt történik, s ebből is elveszik magoknak az orosz-
lámrészt. Összeszedik a legezudarabb kelméket, mik Angol-
országban csak az idegen világrészek számára készülnek s
eserébe adják azokat a bentszülöttnek; elhalmozzák őket
angliai aranyművekkel, rézből és tómpakból; hozzászoktat-
ják őket a hű esesebecsélésre, s eserébe elrabolják tőlök
az értékes drága tárgyakat, mikre a kereskedő-hajóknak
szüksége van.

Szomorú, ha látja az ember, miszerint Krisztusnak
ezen alapostolai megtagadva jellemüket, magasztos külde-
tésüket lealázzák; midőn magokat kereskedőknek bélyegzik,
s az evangélium hirdetését gyapot, és rézportékák házala-
sával eserélik föl; midőn butikjokból a templomba, s a tem-
plomból butikjokba térnek vissza; szomorú, ha tudja az em-
ber, hogy mindenki, kit megtérítettek, évenként egy dísznőt,
öt bambuszorsó kokuszolajat, s négy kosár gyapotot téri-
tőlök szolgáltatni tartozik; drágán fiztetik meg a ke-
resztyénítést.

Megfogható, hogy ilyenmű visszaélések végre is me-
szakaszták a nép türelmét, s az új apostolok elázettek. De
az ügyük emészthetlen gyümölcsökkel töltvék s mivel a
találtak önszántukból nem akarták magukat boldogíttatni,
nehány fregát küldetett oda, melyek az új hitet s annak hír-
detét isten díszőségére tiszteletben tartották.

Nehéz lenne most már hű képet rajzolni azon boldog
s elégedett állapotról, melyben különben e szelid jó em-
berek éltek. A természettől a kaukázli legtisztább faj jel-
légét nyerték, rugyogó fekete szemek oly elevenséget oly
tízet mutattak, mely azonban a jószág és szelidségtől lágyít-
tatott meg, arcvonásuk oly szabatosak, foguk oly kitűnő
szépek, kezeik s lábuk oly csodásan kiesnyek, — színök
annyira kevéssé hasonlít az indiánok barna bőréhez, hogy
őket, oda zajlott európaiak ivadéknak méltán tarthatni. A
férfiak magus karesz termeteikkel erősek s ügyesek, rend-
kívüli rugó nyújtást s eszt mutatnak mozdulataikban,
mi a mindennap ismételt testgyakorlatnak következménye.
Emellet oly rendkívüli izléssel bírnak öltözékeikben, s oly
keresett tisztasággal, hogy megmagyarázható azon első
tengeri utazók e feletti csodálkozása, kik e szigeteket első-
ben meglátogatták. Boldogságuk is könnyen felfogható. A
tájuk elragadó szépek, a tenger mindenütt üde léget
terjeszt a vidékre, a termékenység a bámulatig terjed;
s mindemellet e boldog emberek nem sülyedtek azon
öntudatlan restségbe, melynek az ily égalj alatt lakó ázsiai
afrikai s európaiak magokat egészen általadják. Nekik a
tevékenység teszi kedvessé az életet, s a munka gyönyör-
rökkel váltatik föl; táncz, vidám dalok, testgyakorlat, va-
dászlat, mindenemű ünnepegy éjjel és nappal, folytono-
változatot adnak életüknek.

Most a missionariusok sötét komolysága támogatva az
angol ügyektől, oly szigorú törvényeket hozott, hogy erő-
szakos változáson ment keresztül minden. Sem a tenger
roppant kiterjedése, sem az Ocean járhatlansága, sem a szig-
etek megmészhatlan hegyei, — hova az új boldogság
szorgalmas adományozói elő menekültek — nem védheték
meg őket. Szerencsére lehetetlen volt minden boldogságot

elrombolni, mindemellet, hogy a pálinka, s az angol mat-
rózok lelkiismeretlensége a szerencsétleneket tizedrésznire
leapasztotta, s bár a betegségek, miket ezek magokkal
hoztak, ezenekint megkivánták az áldozatot, a többi
megtartá eredeti szépségét, nem oly kitűnően ugyan
mint előbb, mert a missionariusok a kék és vörösre festett
szoknyákat hozták be divatul, úgy a férfiak mint nőkre még
hosszu ingeket is akgtattak. Ahelyett, hogy a szép leány-
kák máskor a legszebb virágokból font koszorúkkal ékíték
homlokaikat, melyeknek gyönyörű színe a szép hosszú ha-
jak fekete tüzétől méginkább kivált; ahelyett, hogy a fér-
fiak lombkoszorúkkal védtek magokat a napsugarak ellen,
mint Apolló tevő a görögök között; a missionariusok az el-
nem kelt nőikalapokat hajószámra hozatták, s a benszülöt-
tekre mint bájos virágaiknál sokkal szebbeket, rátkülmálták.

Ami még szép e népről mondható, csupán azon
helyein található az e szigeten, hova missionariusok még nem
tolakodhattak, vagy is a távolabbi kisebb szigeteken. —
Mindaz, mi elmondott, hasonlóan ráillik az aequatortól
északra eső Sandvich, vagy ázsiahoz közelebb eső Carolina,
Mariana, Philippina szigetekre is, ott is azon sziget-lakosok
boldogok, kik az európai civilisatorok erőszakkal boldogít-
ni akaró buzgósaikától még eddig menekültek.

Az arany.

— ipar- és földismetani szempontból. —

(Vége)

Miután röviden előadtuk az arany előjvetelét a
föld belsejében, már most lássuk, hogy szedetik ki foncsor-
ozás (amalgamatio) által a különféle ásványokból, melyek-
kel vegyülve van.

Az aranytartalmú kövek egy czélszerű mozsárban
összetörtetnek — ugyannyira, hogy finom porrá válik, az-
után víz segítségével egy teknőben addig tisztáztatik az ide-
gen portartalomtól — míg az arany láthatólag nagyobb
mennyiségben van, mint az idegen részek. Ekkor egy mo-
zsáralaku edénybe tétetik; meleg vizet öntenek rá és hi-
ganyval vegyítik; e műtét után addig kevertetik, mígnem
a higany (vegytani rokonsága lévén az arannyal) egycso-
móvá alakul a porarannyal. Ekkor rongyba téve kiegétek
ugy, hogy a higany gőz-alakban elpárolog és megmarad
egy aranygolyó, melyet aztán valamely pénzverdének vagy
váltóhivatalnak rózsaszínű bankóért adnak el. — Az egész
műtét foncsorozásnak nevezetik.

Erdélyben Offenbányán az ugynevezett fekete-réz-
érezben is előfordul; ezt a következőleg választják el. A
fekete-rézezt, zúzmá (Pochwerk) máskép törmü által
porrá törtetik, e por erre készült alkalmas felhevített ke-
menczében megpörköltetik, mígnem izzóvá lesz az érez-
por, a különféle elpárologható savanyok elgőzölögnek s
ekkor a por egy közönséges mahton liszté öröltetik, mi-
által az arany legkisebb porszemcséje is elválik a réz-
érezektől. Ez meglevén, tengelye körül forgó hordóba te-
szik a lisztet és a mennyiséghez képest higanyt hozzá, (egy
mázsza érezhez 25 font higanyt.) mely az előbbi módon
magához ragadván minden aranysemeckét, a réz egő-
szen különválik az aranyportól. Ez igen természetes, mert
a hordó szüntelenül forogván a higanynak legkisebb nyugal-
sínés: át meg átjárja az aranytartalmú por-rézeztet s
minden arany szemecskét magával ragad. Itt is egy arany-
higanygolyó képződik (foncsor. Amalgam) melyet az előbbi
módon mentenek meg a higanytól és adják át a forgalomnak.

Végül megkísérlek, ipar és pénzügyi szempontból pár
szót mondani ama sokaktól ásitott kincséről — az aranyról.

Az arany a legfontosabb vállalatok közé tartozik
minden államnál. Ez alapja a pénznek, alapja a hitelnek.
Amely államnak több adóssága van, mint amennyi aranyat
képes előállítani, az vesz hitelből. E körülménynek kö-
szönhetjük azt, hogy a kedvesen pengő arany- ezüstpénz
helyett lengő rózsaszínű papirokat kell zsebre raktunk.
Természetesen nemcsak az arany mennyisége határoz
ebben, hanem határoz a czélszerű államgazdálkodás. Né-
zünk meg más államokat, ott nem természetnek annyira ara-
nyat, mint nálunk s mégis boldog jólétnek örvendenek és
nem az aranynak, hanem a papirnak van agiója, ott tudni-
illik, hol több a kiadás — mint a bevétel. Hazánk arany-
ipari tekintetből mindenestre előáll Európában, mert kö-
zéparannyal (Királyhagón innen és túl) 20 mázsza ara-
nyat ad évenként. Egész Német- és Franciaország nem
ad emyit, sőt elmondhatjuk, hogy Oroszországot kivéve
Európa 1/3 része sem ad emyit aranyat; mert: Poroszor-
szág néhány márk aranyat és 20,000 m. ezüstöt ad. A
tulajdonképi Németország ad néhány (mintegy 70 m. Az
m. márkot jelent — 16 lat.) márk aranyat és 125,000 m.
ezüstöt (A magyar háza ad 200 mázsza körül évenként)
Olaszország semmi aranyat nem ad, csupán 160,000 m.

ezüstöt. Anglia is kevés arany ezüstöt ad, de annál többet kap czélszerű kereskedése által. Oroszországnak legtöbb arany- ezüstje van, de ázsiai birodalmából nyeri. Csak az Uralból 1819 óta 678,055 berlini fontot 298,212091 tal-
lér értékben.

Eddigélé California adott legtöbb aranyat, de hogy évenként mennyit ad, azt nem tudjuk. Abból lehet itélni, hogy 30,000 munkás foglalkozott (most már nem) arany- mosással, kiknek napfizetésük 6—10 dollár volt (egy dol-
lár 2 pfrt). Tessék ebből itélni. A többi kedves olvasóimra bizom, kik ezekből átlátandják, mennyire fontos kérdés a bányászat, melyről büszkén mondhatjuk, hogy hazánkban szépen és gazdagon van képviselve.

Adja a magyarok istene, hogy virágozzék bányász-
tunk, mely nem egyszer volt elősegítője anyagi és szellemi előhaladásunknak. Ahol pénz van, ott jólét, műveltség és hatalom is lehet. L. N.

Poprád.

Hol égig ér a tisztas Tátra,
Az ős Kriván néz két országra,
A csucson nem nő fű s mohá,
Tenyészet ott ninesen soha.
Alantabb a nagy rengeteg
Felzug, ha jó a fergeteg;
Ha esőndes a völgy: mély öléből
Két kis vidám patak esőrómpól.

Hegésrégen, az ős időben,
Kékes köd ilte völgy ölében,
Szép ifju tündérpár rakott
Mohos sziklából két lakot;
Poprád az egyik, — arca barna,
— Hadistent vélsz ott állani; —
Aranyszöke fürttel takarva
Fehér Vág gyöngye vállai.

Első találkozásuk óta
Két szívben egy a gondolat,
Együtt valának ők naponta,
Az élv sok perczet elragadt;
Megtöntzik kristályhabokkal
Virágait a két pataknak,
S azokból egymás homlokára
Jó illatu füzért szoritnak;
Együtt fürödnek, egy dal zendül
Két ajakról e gy érzelimről.

A vándoratra is együtt boesátja
A két tündér lány habjai,
És kelteiknek lázas indulatja
Fölzengi hó felászat;
S a két patak virágos partja mellett
Egymáshoz átsusogja a szerelmet.

Ha túlárad keblök viharja,
S a duzzadó hab földagad;
Hullámjaink egygyé vegyülnek,
S folyamaink lesz a két patak;
Együtt hullámoz a két hó kebel,
Minden hab egy boldogságot lehel.

Eredve dus Királyhegyéből,
Megtutva a szép tájt, — hova
Virágos völgyekké terülnek
Ipolticza és Benkova, —
Egy büszke ifju szilajon
Vágtat ragadó habokon,
S nagyhírtelen előrehágnak
Hullámai Fekete Vágnak.

Habok hátán mi dőlezzeg on túl,
Hűdeleg keblét hideg szív lakja;
De most a habokból fölmerül
Fehér Vágnak tündéralakja,
S im fölhevül a nyugodt elme,
Hó lángra lobban getjedelme;
Tűzes szemével hátraint,
S rohamra készíti habjait.

Elérve a tündér patakját
Mellé simul; — a büsz haboknak
Szól s ezek urok kénszavára
Lágy süttogásra csilapodnak. —
Büvös dalokban elbeszéli
Dús kincseit Királyhegyének,
Mi hájlik a völgyek vidéki,
Honnan hullámjai jövének; —
Mly igéző gyönyörre várhat
Még megfétendő után,
Elmondja a mesés eseményeket
A látogat parányait;
Forrón esengve kérékéri,
Legyen kísérlőrsza néki;
S bújjallat virágfüzérre
Lehajlik a tündér fejére.

A még szokatlan esábszavakra
Fehér Vág hó könyűket ojtja;
Érzé, hogy zaklatott szívében
Hó ifja mármár elfelejtve;

A bódító szagu virágfüzérnek
Bűbájai keltebe férkezének;
Nem bir tovább szívvel küzdeni,
Magát hével ölelni engedni;
Két szív együtt emelkedik,
Egy érzést táplál mindenik;
És habjait egygyé folyának
Szép völgyén Király-Lehotának.

Meglátva Podrád kedvesének
Már mást ölelő karjait.
Szemébe hó könyök jövének,
És megállítá habjait.
Tört szívéből mélyen solajlta,
S kristályhullámai legott
Lassu folyással visszahajlta
A medren mit már megfütött.
Majd mint örült — sok esavargással
Az új medret dühöngve ássa.

Zudul, zudul, — rombolva négyen
Mint óriáskigyó sötétben;
Olykor mint a vad fölsvit
Melynek elrablák kölykeit;
Rónák felett bérecek alatt
Vad futással tovább szalad;
Mig a kárpátok sziklakarja
Böszült futását visszartartja.

Hullámai niagasra zajlanak,
De ingatlan maradnak a falak;
Hiába zug, esapdossa, tépi.
Majd ismét esdekelve kéri;
Szirtben nines szív, durván tasztja
Hullámjait megtörve vissza.
Elvégre Orló sziklakebele
— Hol Poprád oly forrón esenge —
Megszánja őt, — s dörgő szavára
Megnyílik a bérecek határa.

Rohan, rohan, mint számozott
A megnyílt sziklafal között,
Mely habjait szoritva tartja,
Nines már itten virágos partja.
El-ellankad, — némán, sötétben,
Búsán omlik szirtes medrében;
Mig a szikláról gyászfátyolul
Csüngő bokrok árnya ráborul.
Mint utvesztett vándor bolyongva, távol
Forrón imádott szerettét honától —
Magával ezer keserűt viszen,
A táj, ahol fut, merő idegen.

Gyakran, szép nyári holdas éjszakákon,
Ha arra jász utas, meghallhatod
Megmegleoesaani, s fájdalmas morajjal
Imigy susogni a futó habot:

„Szép fehér gulambom!
Hú voltam te hozzád;
Hogy csak engem szeretsz,
Százszor rebegte száid.

Es im megpállantván
Egy idegen ledért,
Régi kedvesedet
Megtetted, feledted.

S én, szép vödekeimet,
Szülőföldem, hazám,
Mindent, mi kedves volt,
Miatlad elhagyám;

Miatlad bolyongok
Nem ismert tájakon,
Merre vad sorsonnak
Könyű játéka van.

Messze, messze, — hova
A nap nyugodni jár,
Ott leszen mély sírom
A Bált sziklánál;

Hova nem juthat- el
— Oly távol van tőle —
Sütődő síromnak
Kelet szellője.”

Kadareny

DEBRECZENI HIRMONDÓ.

— Zenedénk növendékeinek közvizsgálatai mult hó két utósó napján tartattak meg. E jeles intézetünk megnyitása óta még év sem mult el s mű- és szakértők véleményét fejezzük ki, midőn tudatjuk, hogy zenedénk növendékei az első közvizsga óta is nagy haladást tettek. Részletekbe ezuttal nem boesátkozunk; általánosságban azonban szükségesnek tartjuk a közönség jelen nem lehetett részének tudomására juttatni, hogy Cohn Adolf hegedűtanár alapos tanítása nyoma igenis meglátszott növendékein; különösen azokon, kik a tanórákat szorgalmasan látogatták; — érdekes volt azon öt leánykát egy-
más mellett látni s hallani, mint kezelték vonóhangszereiket elég ügyességgel, kiknek legjelesbje utóljára több hangszer kíséretében pár nagyobb darabot is, kívánt szá-

batossággal játszott el. — Emmert Antal zongorafa-
nár fi- és leány növendékei közt feltűnő volt a különbség az előhaladásban, az utóbb említették a mult vizsga óta jelentékenyen többre mentek amazoknál; — a rendes gyakorlatokon kívül, majd mindenike játszott egyes zenedarabokat is; — különösen kiemelendők a zongoránövendékekül, hogy akárlyan játszanak valamely darabot, bár három zongorán is, játékok oly egybevágó és szabatos, mintha csak pár kéz játszanék egy zongorán, példa volt reá a rákóczy-induló, melyet 3 zongorán egyszerre 16 kéz játszott. Egy pár nagyobb darab, vonóhangszerek kísérete mellett is sikerülten adatott. — Gáspár Ignác énektanár fúradhatlan szorgalmának is megtermetek kívánt gyümölcsei; — az előmenetel különösen a leánykánál örvendetesen szembeintő volt s mig a finövendékek III-dik osztálya a nehezebb gyakorlatokból alig három-négyet sajátított el, a leánykáké majd valamennyit betanulta. — Mind a fi- mind a leány növendékek I-ső osztálya kisebb darabokat, a II-dik azonkívül pár zoltár éneket, a III-dik pedig nagyobb darabokat két és négy hangra kielégítően adtak elő.

Általában kitűnt, hogy a leánykák szorgalomban s előhaladásban tulhaladták a finövendékeket; mi épen nem a tanároknak válik hátrányára s ohajtandó, hogy a finövendékek jövendőre a tanórákat szorgalmasabban látogassák s szüleiknek rájuk fordított gondoskodását igyekezéssel hálálják meg. — Nem látjuk feleslegesnek megjegyezni, hogy a növendékek a zene és ének elméleti ismeretében erősebben oktattassanak; minthogy pedig az elméleti ismeretnek vizsgálja a hallgatóság nézve meglehetősen unalmas, másrészt pedig a zenének nélkülözhetlen elemét és alapját teszi, — nagyon üdvös lenne, ha az elméleti vizsga a választmány által a közvizsgát megelőzőleg szűkebb körben mindenkor szigorubbban megtartatnék.

A zenede választmánya az alapszabályok értelmében a szorgalmuk által magukat kitűntetetteket válogatott zene- és énekdarabokkal jutalmazta; e tekintetben leginkább oda volt irányozva a választmány akarata, hogy főleg azon növendékek jutalmaztassanak, kik zene vagy énekismereteiket csaknem egyedül zenedékben nyerték s emiatt, nem eshetik rosszul ama növendékeknek, kik már a zenede megnyitása előtt is birtak ily ismerettel, ha a választmány őket ily emlékdarabokkal ezuttal nem jutalmazhatta.

Ohajtjuk, hogy zenedénk a kitűzött uton továbbra is sikerrel haladhasson; — ohajtjuk, hogy utójáról azon akadályok, miket némely értetlenek kezei könnyelműen oda-
szórnak nem átalottak, lassankint elhárítatván, a zsenge intézet évről évre több-több sikert mutathasson.

** Pötiszt, superintendens ur rendeletére s elnöklete alatt főiskolánkban is megtartattak az érettségi vizsgálatok. E vizsgálatot a böleseletimásod éves hallgatókon kívül az első és második joghallgatók is letették. (nehogy utjukba valami nem szokatlan akadály gördítették) mind-
össze 61-en, melynek eredménye lön, hogy 59-en éretteknek találtattak és pedig hatan, u. m. Teleki Sámuel, Teleki Béla, Földalagi Zsigmond grófok, Szana Tamás, Békési Gyula, Kassai Sámuel kitűnő — a többi, kielégítő előmenetelt tanusítva.

* A földadó elengedtetése ezéjjából a mult hónapban az inség okozta károknak helyrajzi s számszerinti felvételére felsőbb rendelet folytán, egy pénzügyi biztossal, bizottmány indult ki, mely a városnak minden területét, feljárván s megvizsgálván, a földadónak részint egész, részint részben leendő elengedtetésére nézve a következőkben állapodott meg: 1.) A város körüli közlegelő, a szépesi, ebési és onódi puszták, a városnak minden egyes pusztájá, alig némi kivétellel egészen ológotnok találtatván, de magához a tengerivetéshez is sonmi romény nem maradván, e helyek után az adó egészen elengedendők tekintetett. 2.) Bejárta még a bizottmány a város minden erdőségét, hol általában az őszi rozsvotést az időhez képest jónak szemlélvén, abban állapodott meg, hogy a kaszálók s tengerivetések $\frac{1}{4}$ részét teltetvén a művelhető területnek: az erdőségekben levő kaszálók $\frac{1}{4}$ részben károsodottaknak tekintessenek s az adó ugyanazon arányban engedtessek el. Végre 3.) A „Út“-ot vette a bizottmány szemle alá, hol is arról győződtek meg, mikép az öszivetések legnagyobb részben jól fizettek, a kaszálható területek megkaszálattak, kivéve a guti telken levő városi birtokot s néhány szomszédos földrészt, hol a jég kárt tett. A kár itt $\frac{1}{4}$ részre becsültetett s akép jogyeztetett be; a jég nem érte részek azonban egész adó alá esőknek találtattak. Ez értelemben az egész határ egyes részei megbecsültetvén, most minden egyes birtokos részére helyrajzi számai szerinti kimutatások készítettnek, melyek, hogy mielőbb készen legyenek s az adó-elengedési munka akadályt ne szenvedjen, 7 napdíjas írnek által szakadatlanul készítettnek.

— Közelebb arról értesültünk, hogy a katonai adóexecutio városunkban meg van szüntetve.

** Ma este 7 órakor a péterfia i színházban a városi szülőkölködök felségölésére a zenede érdekes hangversenyt adand; melyet is annyivalinkább ajánlunk a t. közönség figyelmébe, mert amidőn élvezetes est örömeiben részesülend e hangversenyben megjelenő: egyszeres-
mind azon édes öntudat érzete emelheti keblét, hogy az inségajította könyvek letörlésében szüntén alkalma nyílik. Ez érdekes hangverseny belépti díjai következők: nagy pályuló 5 frt. kis pályuló 3 frt. földszínen: támlásszék 1 frt. zártszék 70 kr. bemenet 40 kr. emeleti zártszék 40 kr. bemenet 30 kr. karzat 20 kr. — Jegyek előre válthatók

Borsos Ferencz zenedei pénztárnok ur gyógyszerárában d. e. 9 órától 12 óráig, d. n. 2 — 6-ig; este 6 órától kezdve pedig a pénztárnál. Ez alkalommal netalán önkéntes adakozások, lapunk hasábjain a nyilvánosság szempontjából meg is fognak említtetni.

*** Addig is, míg a tisztántali ref. egyházkerületnek f. hó 5-kén kezdődött közgyűléséről olvasóinkat részletesen értesítendő, előlegesen tudatjuk, miszerint az augusztus 7-kén tartott ülésben egyhangulag elhatározatott, hogy eltérve az érettségi vizsgálatok czélszerűsége fölötti elvies vitától s ragaszkodva a protestans egyház részére sarkalatos törvények által biztosított önkormányzati joghoz, a m. m. kir. Helytartósághoz intézendő felterjesztésben nyilatkoztassa ki az egyházkerület, miszerint az érettségi vizsgálatoknak a múlt évtizedben életbe léptetett rendeletek értelmében leendő megtartása tárgyában kibocsátott kormányrendelet azon tételit, melyek az idézett intézkedésekre, mint fenálló rendszabályokra, hivatkoznak: egyenesen önkormányzati jogainkat biztosító alaptörvényeinkbe ütközőknek tartja, amennyiben az 1860. máj. 15-ki császári nyilatkozvánnyal és az 1860. okt. 20-diki diplomával a prot. egyh. és iskolai ügyek kormányzatának az országos törvények által biztosított alapra visszahelyezése félremagyarázhatlanul kimondatott — és így a protestans felsőbb iskolák által kiadtni szokott bizonyítványok érvénye megfáradhat nem lévén, érettségi vizsgálatok tartására kormányrendelet által nem szoríthatatnak; különösen a leiratnak azon tétéle, hogy az érettségi vizsgák alkalmával a superintendensek, mint kormányközegek legyenek jelen, annyival felülőbb, mivel a szabad választás folytán hivataloskodó egyházi főnökök semmi körülmény közt kormányközegekkül nem tekinthetők.

— Csütörtökön reggel varga-cseruzán Molnár Miklós polgártárs házában az ott szállásoló katona vigyázatlansága miatt az istálló padlásán tűz támadván, a tetőt egészen leégett. Az összes kár 160 aforintra tetetett; — az épület biztosítva nem volt. Elsőnek ért be a vész helyére Lefkovicz Sámuel 10. sz. bérkocsis a vargautcai feeskendővel. Szerenese, hogy esőndes idő volt s így a fősomszédságban eső zsindeyes malmokba nem kaphatott a tűz.

* Az öngyilkosság talán sohasem volt gyakoribb Debreczenben, mint a jelen évben. Alig mulik el hét, melyben azt tárgyazó szomorú esemény felől ne hallanánk. A múlt héten is, alig 16 éves hajadon kereste sirját a csapóutcai külső kútban. Öngyilkosságának indoka ismeretlen.

* A Teleki-utczát kísérletképen négyszögű kövekkel burkolják. A köburkolatnak — tartósságát tekintve — másrészt gazdasági szempontból is előnyt adunk a fáburburkolat fölött, — s ohajtjuk, hogy a körülmények kedvezésével, városunk valamennyi főközlekedési utczája minél előbb kövel legyen burkolva.

* A h. böszörményi börtönökből a napokban megszökött 4 rab közül, Bujdosó és Csörög nevű mezőpanduroknak sikerült egyet e hó 3-kán a „Cserén“ elcsipni. Ez elfogott ismert neve „Montlika Gezei“ ki, saját állítása szerint azért hagyta magát elfogatni, mivel nem akart rabló és gyilkos lenni, mint társai Mohácsi, Sipos és Végh, kik éppazon szándékkal szöktek meg s elhatározták, hogy ha szorul a eszma: külföldre menekülnek.

* A marhavész ideje alatt a mészárosok ökrös szekerei nem jöhetnek be a városig: azok számára, áruslási helyül a városi főorvos és egy avégből kiküldött tanácsnok által a „Gygyori“ esapszók környéke jelöltetett ki.

*** Szőlőtörőmésceinkhez kötött reményeink mármár oszlani kezdenek. A nagy szárazság miatt a szőlőszemek fonyadnak. — Ugy a dinnyé is nem volt kedvező idő s eszpon azon dinnyészek mutatnak némi sikert föl, akik a „Hegyet“-on s általában az erdőben bírnak földet.

*** Mily nagy a legelő- s takarmányhiány városunkban, eléggé bizonyítja az, miszerint amikor egy gazdátlan lovat árvereztek párnappal előtt a városnál: a kiküldött 3 frt becsár felett senki sem ígért oly löért, melynek ára más körülmények közt 30 — 40 frt. leandott.

— Debreczenben, legfelsőbb helyen lett helybenhagyás folytán postahivatali közigazgatási állomás leand.

*** Színházépítletünk belsejében is szépen folynak a munkálatok. A színpad gerendái már lerakvák s a nézőhely első és második emeletét tartó vas oszlopok szintén nagyobb részben leállítvák; az előesarnok díszes mozaikpadolatra pedig már elkészült.

* Ugy értesültünk, hogy a kertészgazdasági ügynökségnek minden törekvése oda van irányozva, mikép a lehető legkisebb gyümölcs, virág, bor, buza s más termény kiállítását tárja a jelen vásárt látogató közönség elé. Kívánandó, hogy mindazok, kik valami jeles termény vagy növény birtokában vannak, kiállításra adandó mutatványaikkal az iparkodó s már is szép erélyt s eredményt kifejtett ügynökségnek segítségére legyenek.

— Helybeli ref. főiskolánk természetrajzi gyűjteménye mint halljuk nagyérdékű ajándékban részesült. Nevezetesen a három év előtt elhunyt bold. eml. Brunsvik Theresia nagylánygyűjteményét, melyet a hazai ifjuság nevelési képzési ügyei körül ismert buzgalom honleány, a hazájában s külföldi utazásaiban ugyszólván saját kezeivel szedett s szerzett össze, örököse Stackelberg Miona bárónő oly nyilvános tanintézetnek ohajtván adományozni, melyben a természettudományi terjedelmes tanítások illy gyűjtemény hiányát leginkább érzik: a szerencse főiskolánkat érte, s a gyűjtemény e napokban megis érke-

zett, és a jelen együttülő főisk. egyházkerületi gyűlésnek be is jelentetett.

□ Egy idő óta Debreczenben a paprika, — mely a magyareMBER ételének valódi fűszere és sok kétféle állapot orrának ellensége, — igen sokat veszte ősi hirt és becséből. (ka ennek — amire csak később jöttek az emberek, hogy a paprika némely fűszerárus-boltban és kofaknál téglapor, vad-sáfrány és grizzel van összeházasítva; miáltal természetesen mérges természetéből nagyon sokat veszít.)

(Beküldetett.) T. Szerkesztő ur! A ref. főiskolát érdeklő közlelbi jelentéséből, az ösztöndíjas alsóbb tanulóknál, a Szártóry alapítványból 105 oszt. frtot nyert Szártóry Dezső VI-dik gym. osztályu növendék neve kimaradván: ezt ki pótolatni kérem, ez alkalommal egy-szersmind az eddig közlöttek nyomán nyilvánosság elé terjesztem, miszerint a kezem alatti pénztárból e jelen 186³/₄-dik iskolai évben pályadíjra kiadatott 212 frt 10 kr o. é. ösztöndíjra 1625 frt 64 kr. 86 db jutalom-könyv bekötéséért 20 frt, összesen 1857 frt 74 kr.

Továbbá a tápintézeti főző és kenyérsütővel is véglegesen számolván: Az ételfőzetés került 4075 frtba. A kenyérsüttetés: a) diákoknak 1389 frt 65 ⁵⁰/₁₀₀... kr. b) szolgáltnak 990 frt 15 kr. együtt 6454 frt 80 ⁵⁰/₁₀₀... kr. ez összegből az ifjak által befizetett 3 frtos havi pótpénz által megtérült 1580 frt 20 kr. Lesz tehát pénztári kiadás 4874 frt 50 ⁵⁰/₁₀₀... kr.

Ámde az alumnus diákok pénztára növelésére: 12 egyházmegyéből segély küldetett 665 frt 63 ⁵⁰/₁₀₀... kr. Debreczenvárosból buzaszedés alkalmával 206 frt 90 ⁵⁰/₁₀₀... kr. később jött hozzá 3 frt. a helybeli ref. egyház alumnusok pénztára adott 200 frt. eladott élet árából 86 frt 02 ⁵⁰/₁₀₀... kr.

A szolgálk pénztára gyarapítására 11 egyházmegyéből 275 frt 75 kr. Debreczenvárosból buzaszedés alkalmával 206 frt 90 ⁵⁰/₁₀₀... kr. eladott élet árából 86 frt 02 ⁵⁰/₁₀₀... kr. összesen 1730 frt. 24 ⁵⁰/₁₀₀... kr. ezen összeg a fentebbi 4874 frt 50 ⁵⁰/₁₀₀... krból kivételvén: 1730 frt 24 ⁵⁰/₁₀₀... kr.

A főiskolai tápintézetre az illető pénztár ez évben kiadott: 3144 frt 26 krt o. é.

Közi Debreczenben 1863 aug. 5.

Varga Lajos s. k.

ref. főiskolai pénztárnok.

VIDÉK.

*** Székelyhidi t. levelezőnk írja: a múlt hó 24-kén támadt tűzvészkor 23 ház, 77 gazdasági épület, 129 kereszt tiszta buza, 105 kereszt rozs; tavalyi gabonamélekből: 71 köből tiszta buza, 54 köből rozs, 49 köből tengeri, 17 köből árpa, 36 kas méh, néhány százra menő házi szárnyas állat, 40 szekér széna, 19 öl tűzifa, roppant mennyiségű gazdasági eszközök, úgy, bitor, ruha, vászon, élelem és zsidókneműek égtek le. Mentésről a füst- és lüingtenger miatt szó sem lehetett. A károsultak nagyobb részének nem maradt egyéb ingó vagyonuk azon ruhadaraboknál, melyekben a tűz alól menekültek. A padlások — kottó kivételével — mind beégtek. Leégték minden kivétel nélkül a korlátok, kapuk, ajtóik, sőt még kutyaszület is nyolez, szóval a tűzvész, mit utjában talált, mindent fölomlesztett. Leégett a posta-hivatal cseréppel fedett derék háza, beégték nagyszámú hivatalos és nem hivatalos iratok; ezeken kívül maga a postahivatali pecsétnyomó és bélyeg, napok mulva a romok és ászkók alól került ki. Elégett a községünkben székely szolgabírói hivatal hivatalos helyisége a hivatalos iratok nem kevés részével együtt. A károsultak közt van járásunk ismert nevű derék csendbírója t. Hampol Ferencz ur is, ki a tűz támadása helyszínén, a tűz megoltására és elfojtására, mind vezénylő szavakkal, mind tétlősen teljes erőlylöl közreműködőn, csak későn votta észre, hogy a rohanó szél szárnyain felkapott égő ászkóktól már saját — a tűz kitérő helyétől legalább is 150 ölre eső házában harmadik szomszédja is kigyúlt s így saját házából semmit meg nem menthetve, mind maga, mind népes családjá botá szerinti értelemben semmi nélkül maradt.

Nevelte a szorongattatást és rémületet a kutak vízszegénysége és azon körülmény, hogy a népknek nagyobb része igavonó jószágával együtt nyomtatás s más mezőm. ákával foglalkozván, a tűzhalmazok megoltása fölötté lassan és nehezen haladt, a szél pedig szakadatlanul dühöngött. Isten küldötteként tánt fel azért közöttünk azon két nemes érzelmi emberbarát, kik a községünkben dühöngő tűzvészt észrevehén, a szomszéd Ér-Keserő községből saját lovaik s szekereiken vízzel tele horodókkal községünkbe siettek, nemcsak, hanem itten egész késő estig önmaguk hordták szekereiken a tüzi feckendőkkbe a vizet. E két emberbarát érkeserői birtokos tekintetes Nemes Gusztáv ur és ugyanoda való r. kath. lelkes Kovrik Artur ur; kiknek nyilvánosan is hálás köszönetünket nyilvánítani kedves kötelességünknek ismerjük.

Mint nemcsak hivatali buzgalom, de egy-szersmind a szerencsétlenek iránti részvét példáját, meg kell említenem azt is, miszerint járásí fősolgabíró t. Nagy Lajos ur, székely-szolgabíró t. Stróbi Károly ur és helyben lakó szolgabíró t. Balpataky Ambrusz ur, a károsultak mikép leendő segélyözése tekintetében nemcsak practicus tanácsadásaik, — de czélszerű intézkedéseikkel is közreműködni vállalkoztak.

Áldással fogják sokáig emlegetni a szerencsétlenek,

esokalyi közbirtokos t. Fényes Kálmán urat, ki mindenek között legelső, a semmi nélkül maradt házatlan zselérek részére 20 uj forintot, 4 szegényebb sorsu tűzkárosult háztulajdonos részére pedig 1000 kéve nádat adományozott; áldással emlegetendik a várad latin szertartású püspök Szaniszló Ferencz ó excellentiáját, ki községünkön keresztül utaztában a történet szerencsétlenségéről értesülvén, a károsultak részére a helybeli r. kath. lelkes ur által a község főbírájának 50 uj forintot kézbesíttetni méltóztatott. Az ily nemes tettek nem szorulnak mulékony csillogásu dics-szavakra; az ily nemes tettekből alakul „monumentum aere perennius.“

Julius 29-kén, a község háza közvetlen szomszédságában ismét elégett egy ház és minden valószínűség szerint ismét gondatlanság miatt.

U. i. épen midőn e sorokat bezárnám (esti 9 órakor) ismét ég a község udvarán a községi szalmakazal, még pedig szemtanuk szerint, roszakaratu, szándékos gyújtás következtében.

— Biharról, augusztus 2-káról írja levelezőnk:

Midőn vidékünk az aszály és jég okozta csapások miatt — (melyeknél fogva egy kereszt buza átalanvéve egy véka búzát sem ad meg, — szép reménnyel kecsgető szőlőink pedig sorvadásnak indulnak,) — a nyomor és inség tanyájává kezd vala változni: — a szomszéd H. K. Ujlak községe határa buza, széna, tengeri és bor-termésben oly gyönyörűen és hasznosan díszlet, — melyhez hasonlóra azon község lakosai soha nem emlékeznek.

A csapás azonban innen sem maradt el.

A f. évi aug. 1-jén délben ugyanis a tűz kiütött egy szerencsétlen vénasszony vigyázatlansága miatt és néhány óra alatt 41 házelket, — minden rajta lévő épülettel, élelmi szerekkel és takarmányokkal hamvasított el. Öltásról szó sem lehetett, — mert az egész községben minden kút és patak kiszáradt, ugyhogy a szó szoros értelmében inni való vizet sem lehet aznap találni.

Mindennap láthatjuk már most a szalontai, székelyhidi és h. k. ujlaki szerencsétlenek könyörödományokért esengeni, — és szívünknek sokszorosán fáj, hogy rajtok nem igen segíthetünk, miután magunknak is ugyszólván a semminél alig termelt valamivel több.

Az elhamvadt 41 ház közül csak egy volt biztosítva: s miért? nem azért, mert annak biztonságáról meg nem volnának győződve, — hanem azért, mert minden czím alatti terhelteések által ki vannak merülve.

Irodalmi mozzanatok.

*** Biztos kulföböl értesültünk, hogy a debreczeni főiskola rendes tanára, Tóth József ur, mértani munkáit iskolai és magán használatra kidolgozva közzé, akarja tenni. Ohajtjuk, hogy e művek mielőbb világot láthatván, oly közelismeréssel fogaglassanak, mint amilyenben a tisztelve említt tanár urnak mértani közeladásai részesülnek.

* Sarkady István a közelgő 1864-dik évre „Hajnal“ című — s 100 hazai arczképpel s életrajzával ellátott naptárt szerkeszt. A szokott rendes naptári részen kívül, főleg történeti leírások, beszédek, költemények, oktató és hasznos tudnivalók fogják a könyv becsét emelni; melyhez még az országos listai s ügyvédi névtár, vásárlak, gőzhajók és vasutak meneti rendje, bélyeg-komutás stb. esatollatik. A 50 ivre terjedő naptár előfizetési ára 1 frt; diszkötésben 1 frt 50 kr. mely jul. végeig a „Hajnal“ ez. naptár szerkesztőségének Pest. Aldomasor 52 számhoz küldendő be. A „Hajnal“ augusztus végén fog megjelenni.

* Szabó Richard Pesten „Ifjuság lapja“ ezim alatt hasznos ismereteket terjeszt s a mindkét nembeli magyar ifjuság számára új hetiközlelonyt szerkesztend. E lap augusztustól kezdve minden vasárnap 1 iven jelen meg, horitékkal és a szövegbe nyomott rajzokkal. Előfizetési díj aug.—szeptemberre 1 frt 50 kr. aug.—decemberre 2 frt 50 kr.

* Dieze Sándor, ki jelenleg az „Ember tragodiját“ magyarítja, egy lípesei kiadótól a Petőfi elbeszélő költeményei lefordítására szólítottatott föl.

Délelő események.

III. A nagyvethő álarozos.

Midőn XV. k. Lajos III. második házasságra lépet III. Gusztáv lengyelkirály Maria Anna leányával, a király pompás lakodalmat parancsolt; az egészét nagy álarozos táncvígálon zárta be. Egy nagy asztalra mindenféle étel, eszemege, ital volt rakva, az álarozosok számára. Többi közt előjött egy sárga ruhás álarozos, ki nagy természetéhez méltóan temérelket evett és ivott: — alig mult el egy félóránegyed, ismét ott terem a roppant sárga álarozos, s ugyananyit lakomázott, mint először; midőn harmadszor is megjelent, figyelmessé tették rá a királyt, s ez parancsolá hogy az álarozosnak utána menjenek. Sim kísült, hogy a 100 swájeci testőr, közösen csináltatott magának egy roppant sárga ruhát, s ugyanazon álarozossal sorbajártak a terített asztalhoz. E jó ötleten nevetett a király; s engedte a tréllát, hogy óriás természetű egymásután jólakhassanak.

III. Találékony ság.

Madame Pompadour XV. k. Lajos egyik kedveseazt vette gyakorlatba, mit Montespan és Maintenon kezdtettek, hogy az elfogadó-teremben egyetlen szék volt, melyen ülve fogadta álló vendégeit; csak a király számára volt egy másik rejtékben tartva. — Conty herczeg nála lévén látogatóban, nem tudván mire állni; egész kényelemmel az ágyra dőlt, mondván: „Madame ez pompás fekhely!“

Kis József 1 frt. * 3 frt. — Komádi István 1 frt. 3 frt. — Özv. Bőr Péterné 1 frt. * — Özv. Tasi József 10 kr. * 20 kr. — Füzesi István 1 frt. * 3 frt. — Özv. Bónizs Imréné 20 kr. * 60 kr. — Tömösvári Mihály 25 kr. * 90 kr. Molnár János 2 frt. — Domján György 2 frt. — Sallay István 76 kr. * 2 frt. 10 kr. — Szilágyi Ferencz 1 frt. 60 kr. — Kovács András 1 frt. 60 kr. — Lux József 20 kr. * 1 frt. 20 kr. — Daróczy János 1 frt. * 3 frt. — Özv. Acsádi Bálintné 20 kr. * 60 kr. — Nánássy Gábor 2 frt. Dávid Imre 1 frt. * 3 frt. — Debreczeni Sándor 50 kr. * 1 frt. 50 kr. — Molnár Mihály 60 kr. * 1 frt. 80 kr. — Molnár Sándor 1 frt. 20 kr. — Varga András 1 frt. * 3 frt. Erdei Gábor 4 frt. — Nagy János 10 kr. * 30 kr. Kántor Mihály 1 frt. — Özv. Kun Jánosné 10 kr. * 1 frt. 20 kr. — Körvélyesi János 1 frt. 60 kr. — Polák Mártonné 2 frt. — Özv. Bóna Jánosné 50 kr. * 5 frt. — Cseresznyés István 1 frt. * 3 frt. — Hatvani György 40 kr. * 1 frt. 20 kr. — Székely Imre 1 frt. * 3 frt. — Beke János 1 frt. * 5 frt. — Kis István 50 kr. * 1 frt. 50 kr. — Szűcs Bálint 4 frt. — Kolozsváry József 2 frt. — Varga András 2 frt. 40 kr. — Komádi István 80 kr. — Nagy József 2 frt. — Szűcs István 1 frt. 60 kr. — Szilágyi István 1 frt. * 5 frt. — Özv. Erdy Sándorné 6 kr. * 50 kr. — Pataki Sándor 2 frt. — Czebe István 70 kr. — Török János 1 frt. 60 kr. — Sinai Bálint 20 taliga homokhozás. — Molnár András 1 frt. 20 kr. — Szatmári János 50 kr. * 1 frt. 50 kr. — Szatmári István 2 frt. — Molnár János 4 frt. — Kun János 1 frt. 60 kr. — Szabó Bálint 2 frt. — Gacsárdy Mihály 1 frt. 20 kr. — Nyöste István 4 frt. — Varga Ferencz 1 frt. 20 kr. — Özv. Szabó Józsefné 1 frt. * 3 frt. — Bajdó Györgyné Özv. 10 kr. * 30 kr. — Kasza János 10 kr. * 30 kr. — Kun Bálint 1 frt. 60 kr. — Csóka Mihály 60 kr. * 1 frt. 80 kr. — Kovács Sándor 40 kr. * 1 frt. 20 kr. — Nagy János 1 frt. * 5 frt. Czibere Bálint 1 frt. 60 kr. — Gazdag Mihály 80 kr. — Bedöts János 50 kr. * 1 frt. 20 kr. — Deli János 1 frt. — Szilágyi István 1 frt. 60 kr. — Erdy Gábor 2 frt. 40 kr. — Kállay Mihályné 1 frt. 60 kr. — Molnár Sándor 20 kr. * 1 frt. 50 kr. — Takács István 20 kr. * 60 kr. — Török Ferencz 60 kr. * 1 frt. 80 kr. — Harangi István 40 kr. * 1 frt. 20 kr. — Kecskés Péter 1 frt. * 3 frt. — Kis István 1 forint. * 3 forint. — Csörgő Péter 4 forint. — Daru János 4 frt. — Molnár János 1 frt. * 3 frt. — Balogh István 60 kr. * 1 frt. 20 kr. Oláh Mihályné 1 frt. * 3 frt. — Oláh János 40 kr. * 1 frt. 20 kr. — Ökrös Sándor 2 frt. 40 kr. — Kun István 60 kr. * 1 frt. 20 kr. — Tóth Mihály 4 frt. — Juhász Gergely 1 frt. 60 kr. — Kis Bálint 4 frt. — Matkó József 4 frt. — Kovács János 1 frt. * 3 frt. Békési Sándor 4 frt. — Bajdó János 1 frt. * 3 frt. — Farkas László 40 kr. * 1 frt. 20 kr. — Czibere István 1 frt. — Bodzás Mihályné 40 kr. * 1 frt. 20 kr. Debreczeni János 4 frt. — Debreczeni János 4 frt. — Földvári János 80 kr. — Csemer József 30 kr. * 2 frt. — Tökés József 60 kr. * 1 frt. 80 kr. — Mészáros István 1 frt. 60 kr. — Szabó Gábor 50 kr. * 2 frt. — Nagy Sándor 2 frt. — Gombos György 40 kr. * 1 frt. 20 kr. — Szabó András 1 frt. 20 kr. — Vékony János 1 frt. * 3 frt. — Némety István 4 frt. — Molnár Istvánné 20 kr. * 60 kr. — Békési János 4 frt. — Vasvári Mihály 1 frt. 60 kr. — Tasi József 40 kr. * 1 frt. 20 kr. — Kozma Andrásné 4 frt. — Kovács Mihály 20 kr. * 60 kr. — Szabó József 1 frt. — Papp Sándorné 1 frt. — Kállay István 80 krajczár. — Mészáros János 1 forint. * 3 forint. — Vig János 1 forint. * 5 forint. — Vig József 80 kr. * 90 kr. — Kis András 1 forint. * 5 frt. — Vass István 1 forint. * 3 frt. — Szeheni József 4 frt. — Hadházi Pál 20 kr. * 1 forint 80 kr. — Molnár Bálint 1 frt * 3 frt. — Suba Mihály 50 kr * 1 frt 50 kr. Özv. Tóth Bálintné 2 frt. — Zong Ferencz 80 kr. — Kállay András 1 frt 60 kr. — Nagy Sándor 20 kr * 1 frt 50 kr. — Füzesi Péter 2 napszám. — Kozma Péter 7 frt. — Bihari Gábor 2 frt. — Matkó János 1 frt * 3 frt. — Molnár János 1 frt * 3 frt. — Nagy János 2 frt. — Balázs György 40 kr * 1 frt 50 kr. — Szabó György 1 frt 60 kr. — Szabó András 1 frt 60 kr. — Tasnadli István 4 frt. *

Hálanylatkozat.

Tekintetes városi tanács!

Midőn a tanuló ifjusági tüzoltó egyesület, némely a kor kívánalmái szerinti beszerkezettől és módosítások igénybe vételét illető módosításokat létesítendő, a tekintetes városi tanácsnak ismert és sokszorosan igénybe vett áldozatkészségéhez folyamodott s e folyamodása meghallgatása, kérelme szives felkarolása jelölve nemcsak nyilvánított óhajait teljesítésében, mintszintén ezek tartása helyeül új szin építetéseben, hanem a tekintetes városi tanácsotól egyesületünk tökélyesbülésére czélzólag előre belátott s általunk talán csak időnk multával észreveendő hiányokat és fogyatkozásokat pótoltatni szemléli, tüzelőre és tűzhorgok, balták készítésében: lehetetlennek tartja, elismerése s ez érdekében tett áldozatok teljes méltánylása jelölve forró háláját és köszönetét nem nyilvánítani. — Fogadja azért, a tekintetes városi tanács, mint e nemes város képviselő halánk elismerésünk e nyilatkozatát mintegy zálogaul, biztosítékaul annak, hogy egyesületünk legbüggőbb törekvése a nemes város és a tekintetes városi tanács jóindulatát s áldozatait nem multjával, de jövőjével érdemelni hálálni meg.

Maradván a tekintetes városi tanácsnak
Debreczen 1863. év Jul. 15.

alázatos szolgálói

a főiskolai tüzoltóegylet, s nevében

Tabajdi Lajos jegyző.

Biró Károly elnök.

Nyilvános köszönet.

Midőn az isteni gondviselésnek tetszett engemet szememvilágától megfosztani s ezzel súlyos betegséget mérni rám, hogy mily esapás volt hét élő gyermekből álló családomra: minden emberbarát fel foghatja. Tanítói kötelességeimnek nem tettem többé eleget és a jövő aggasztó képe nyugtalanítá szívemet, mert az orvosok csak kevés reményt nyújthattak felgyógyulásomra. Találkoztak emberbarátok, kik értesülvén szomorú helyzetemről s azt enyhíteni törekedtek. Minden előtt említenem kell Huzly Károly kis prépost ur ó nagyságát kinek különben is eléggé ismeretes jótékonykossága és emberbaráti szeretete, engem is nemesak anyagilag felségített, hanem tapasztalt hatályos orvosi segédlet is nyújtott. Azonkívül Örvényi Vilmos és Fehér Rezső tanár urak fáradozásai következtében több nemeskeblű emberbaráttal együtt, kiknek megnevezését a tér nem engedi, anyagilag annyira felségítették, hogy szomorú helyzetem türethetvé vált. Most tehát amidőn szememvilágát a gondviselés segítségével visszanyerém, a fen említett uraknak, valamint mindazon nemes emberbarátoknak, kik oly nagy részvétet nyilvánítottak sorsom iránt, szívemből eredt legforróbb hálámat ezennel nyilvánítani szent kötelességemnek tartom.

Debreczen 1863. Julius 30.

Ditrich Antal m. k. főlelmi tanár.

A helybeli szűkölködők részére és irányában, folyó augusztushó 7-ik napjáig következő adakozások és ajánlatok jegyzetettek be:

1. Magát megnevezni nem akaró N. B. ur adott 10 frtot, ugyanaz egy olyan egészséges szegény embernek, aki f. évi október 1-től a tavaszi munka beálltáig, minden ójre udvarába megy hálásra, ajánl havonként 5 frtot. 2. Erdősz Ujfalusi Sámuel ur ajánlott 1 küböl rost. 3. Ugyannak neje egy Harangi Zsuzanna novú szegény leánykát felfogott. 4. Bulaházy István ur ajánlott 2 küböl rost. 5. Pf. 997. Toldi István eszmadla-mosor adott egy pár oszmiót. 6. Pocsajban Dör József ur 6 frtot. 7. Nemes Ferencz ur 4 frtot. 8. Prodan János ur 1 frtot. 9. Szabó József ur 1 frtot. 10. Szabó Sándor ur 5 frtot. 11. V. 2844. Ugyvöd Nemes Kálmán ur adott 10 frtot. Ugyanaz f. évi szept. 1-től számítva, míg az inség o városban meg nem szűnik, ajánlott havonként 5 frtot.

Kelt Debreczenben, 1863. Augustus 6.

Szontgyörgyi Elek m. k. bizottmányi tollvezető.

69-dik ÁRJEGYZÉK

az „István” gőzhengermalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett, osztrák értékben kötelezettség nélkül.)

A. asztali dara nagy szemű	15	frt.	—	kr
B. ugyanaz apró	15	frt.	—	kr
C. dara középszerű	13	frt.	—	kr
0. királyliszt	13	frt.	—	kr
1. lángliszt	12	frt.	—	kr
2. montliszt	11	frt.	—	kr
3. zsemlyeliszt	11	frt.	—	kr
4. fehérenyeliszt 1-ső rendű	10	frt.	—	kr
5. ugyanaz 2-dik	9	frt.	—	kr
6. barnakenyeliszt	7	frt.	—	kr
Kétszereliszt	6	frt.	—	kr
Rozsliszt 1-ső rendű	2	frt.	—	kr
Rozsliszt 2-dik rendű	2	frt.	—	kr
00. árpakása	15	frt.	—	kr
0. árpakása	14	frt.	—	kr
1. árpakása	12	frt.	—	kr
2. árpakása	10	frt.	—	kr
3. árpakása	7	frt.	—	kr
4. árpakása	4	frt.	—	kr
Árpaliszt	2	frt.	—	kr
Derce	2	frt.	—	kr
Lábliszt	2	frt.	—	kr
Korpa	2	frt.	—	kr
Buzaalj	2	frt.	—	kr

Minden zsákért 1 frt. 5 kr. lefizetendő. E betétet azonban a vevő visszakapja, ha a zsákot, az elvétel számított legfeljebb 3 hó alatt, hiba nélkül, bérmentesen visszazárítja.

Debreczen 1863. Jun. 22.

Kiadó: a debreczeni Szindgyegylet.

Felelős szerkesztő: Sárváry Elek.

Kimutatás

a csász. kir. szabadalm. tiszavidéki vasut üzlet-bevételeinek.

Utazók száma	Ut polgyász gyors és teheraru	Személy szállításért		Áru k ö r t e h e r t a r u		Összesen	
		forint	kr	forint	kr	forint	kr
33,707	439,105 33	87,255 48	3,364 05	128,457 50	219,077 03		
186,977	2,047,334 12	433,224 98	21,158 38	653,806 57	1,108,169 93		
220,684	2,488,439 45	520,460 46	24,522 43	782,204 07	1,327,266 96		
38,368	502,570 09	103,750 82	4,837 16	155,604 15	264,252 13		
233,010	2,595,488 80	554,938 12	31,637 43	760,711 05	1,347,281 60		
271,378	3,098,058 89	656,683 94	36,474 59	916,375 20	1,611,533 73		

1863.

Az üzletben lévő vonatok hossza 78 1/2 mérföld

Julius... havában... Január 1-től Junius végéig

Összesen: 782,204 07

1862. Az üzletben lévő vonatok hossza 78 1/2 mérföld

Julius... havában... Január 1-től Junius végéig

Összesen: 1,611,533 73

A cs. kir. tiszavidéki vasut Igazgatósága.

MINNENTEND

a tiszavidéki vaspályán, 1863-dik év Május 1-jétől kezdve érvényes az 1863-dik nyárihaverak.

I. Kassa és Nagyvárád felé.		II. Arad felé.		III. Kassa és Nagyvárád felé és Bécs felé.		IV. Aradról Pest és Bécs felé.	
S óra	perc este	S óra	perc este	S óra	perc este	S óra	perc este
Bécs	7 óra 45 perc reg.	Bécs	7 óra 45 perc reg.	Kassa	5 óra 21 perc reg.	Arad	12 óra 41 perc déli.
Pest	6 " 25 " reg.	Pest	6 " 25 " reg.	Forró-Encs	6 " 34 " reg.	Csaba	2 " 14 " reg.
Czegléd	9 " 27 " reg.	Czegléd	9 " 27 " reg.	Miskolcz	7 " 52 " reg.	Mező-Tur	3 " 50 " reg.
Szolnok	10 " 27 " reg.	Szolnok	10 " 27 " reg.	Tokaj	9 " 35 " reg.	Szolnok	5 " 9 " reg.
Pásp.-Ladány	1 " 26 " déli.	Pásp.-Ladány	1 " 26 " déli.	Debreczen	12 " 12 " déli.	Czegléd	5 " 56 " reg.
Debreczen	3 " 47 " reg.	Debreczen	3 " 47 " reg.	Pásp.-Ladány	1 " 45 " déli.	Pest	8 " 37 " reg.
Tokaj	5 " 25 " reg.	Tokaj	5 " 25 " reg.	Szolnok	4 " 41 " reg.	Bécs	6 " 33 " este
Miskolcz	7 " 24 " este	Miskolcz	7 " 24 " este	Czegléd	5 " 31 " reg.	Nagyvárád	11 " 12 " déli.
Forró-Encs	8 " 33 " reg.	Forró-Encs	8 " 33 " reg.	Pest	5 " 31 " reg.	B.-Ujfalu	12 " 5 " déli.
Kassa	9 " 56 " reg.	Kassa	9 " 56 " reg.	Bécs	6 " 33 " reg.	Pásp.-Ladány	12 " 54 " reg.
Pásp.-Ladány ind.	1 " 53 " déli.	Pásp.-Ladány ind.	1 " 53 " déli.	Nagyvárád	9 " 30 " reg.	Czegléd	5 " 54 " reg.
B.-Ujfalu	2 " 45 " reg.	B.-Ujfalu	2 " 45 " reg.	Nagyvárád	11 " 12 " déli.		
Nagyvárád	3 " 45 " reg.	Nagyvárád	3 " 45 " reg.	B.-Ujfalu	12 " 5 " déli.		
				Pásp.-Ladány	12 " 54 " reg.		
				Czegléd	5 " 54 " reg.		

A körzallomásokról indulás idejé, a minden pályautvaron közzétett részletes menetrendben van kimutatva.

Aradról Szabere naponként este 6 órakor az utolsó fölvetete minden korlatova.

Ny. egyházközségi Szabamára vasárnap, szerdán, pénteken este 6 órakor. Az utolsó fölvetete 2 személyre korlatova van.

Nyiregyszázról Eregcsászár naponként reggel 7 órakor. (Az utolsó fölvetete 2 személyre korlatova van.)

Nyiregyszázról Nagybágyára, hétfő, keddi, csütörtök, és szombat este 6 órakor. Az utolsó 3 személyre korlatova van.

Nagyváradról Kőfőcsárzra naponként este 6 órakor, az utolsó fölvetete 7 személyre korlatova van.

Tudósból Újkelede naponként este 7 órakor. Az utolsó fölvetete 3 személyre korlatova van.

Kassáról Lincse naponként éjjeli 12 órakor. Az utolsó 3 személyre korlatova van.

Kassáról Frenyefre szerdán és szombaton déltáji 2 órakor. Az utolsó 3 személyre korlatova van.

Kassáról Saigethre naponként éjjeli 11 óra 45 perccor. az utolsó 3 személyre korlatova van.

Kassáról Makácsra naponként éjjeli 11 óra 45 perccor. az utolsó 3 személyre korlatova van.

Az igazgatóság.

HIRDETMÉNYEK.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1865. évi. júli. hó 15. n. 6436 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Reviczki Emil mint felperes részére Szathmári Gábor mint alperestől 550 forint váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, hat ló és egy vasas szekér a lóvásárban folyó évi aug. hó 11. napján d. e. 9 órákor nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghívotnak.

Debreczen. 1865. Augusztushó 7.

Mocsy József.
váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tag.

1-1

Felkérés.

Debreczenben a piacutczai 2139 számú házra, — mely külső földjével jelenleg 25,000 forintra becsültetett: alulirt, illő kamatra 2200 forintot kér kölcsön, fent érintett ház betáblázása által leendő biztosíték ajánlása mellett.

Bővebben értekezhetni e tárgyban a „Hortobágy“ szerkesztőségénél.

Rakovszky Zsuzsanna.

910.
1863.

V. B.

Árverési hirdetmény.

Teitelbaum Albert helybeli lakostól állítólag előbb váltójogi végrehajtás után a Steinfeld A. és Feischl Fülöp részökre, később közjogi végrehajtás után lezálogolt és megbecsült házbutorok a f. évi aug. hó 15. napján d. u. 5 órákor ugyanannak a piacutczai 1712 számú Poroszlayféle háznál levő lakhelyén tartandó közönséges árverés útján a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Kelt Sz. kir. Debreczen város városi bíróságának 1865. Jul. 20. tartott üléséből.

Kiss Imre m. k.
jegyző.

1-1

Eladóház.

Egy jókarban levő ház, mely tágas udvarral 5 szobával, konyhával s kamarával s melléképülettel, — melyben szintén 5 szoba van, továbbá istálló s színel s azonkívül kiskerttel is el van látva: minden órában eladó. — Értekezhetnek a venni szándékozók a tulajdonosnővel említett háznál a fűvészkertutczán 1081 szám alatt.

1-5

Kiadó-bolt.

A főpiaczon 1715-ik számú Poroszlay-ház alatt egy bolt két mellette levő szobával folyó év szeptember elejétől kiadó.

Értekezhetni Szathmári Testvéreknel.

1-5

Orvostdoktor

Löwenstein Vilmos
Szülésmester

található reggel 8 óráig
délután 3 óráig

Lakása, Antalfi-féle ház Piacz 2142
szám alatt.

1-5

Nincs többé poloska és svábbogár!!!

Nevezett férgeknek bizonyos és gyors hatást okozó szerjének névén min- den más főregesztő szer felülmúl, a sikeres eredményben sokszorosan kipróbált s általános olismérésben részesült

„Poloska és svábbogár-vesztő festvény.“

Ely főregesztő szerből, egy nagy üveg ára, használati utasítással 1 forint. é. Kiselyb üveggel 50 kr.

Debreczenben egyedül Hegedűs Károly kereskedésében kapható.

Említett szer jelessége s gyors hatásáról jól állnak, mind a bizonyonyos, mind a szer készítői.

Lózar A. N. és társa
vegyészek Budán.

Nincs többé patkány és egér!!!

Patkány és egér leggyorsabban veszthető el s irtható teljesen ki, a miáltalunk fel- talált s minden más ilyen mű szerjé jósa és gyors hatása folytán messze felülmúló

„Patkány és egér-vesztő labdacok“

alkalmazása által.

Ára egy skatulyának használati utasítással ellátva 80 kr. o. értékben.

Debreczenben egyedül Hegedűs Károly kereskedésében kapható.

E szer jelessége s gyors hatásáról kezeskednek mind a bizonyonyos, mind feltalálói, készítői.

Lózar A. N. és társa
vegyészek Budán.

5-5

Bérbe adó kaszáló.

Nagy-Cserén néh. Király Istvánféle 8 boglyós kaszáló a szeremesi folyásban f. évi Mind- szenttől fogva egy évre bérbe kiadó. — Értekezhetni Cs. u. 409. sz. a. a tulajdonosnál.

5-5

3-5

Ajánlkozás.

Van szerencsém értesíteni mindazon t. ez. urakat, kik szabómesteri iparüzletemet ez előtt is igénybevéve, bizalmukkal szerencsétlettek: miszerint Sasutczán 18. szám alatti lakásonon — jelenleg csak is a kezemhez adandó kelmék elkészítésére szorítkozhatván — iparüzletem ujjal megnyitottam s mindenrendű férföltönyök leggyorsabb elkészítésével szolgálni ismét szerencsés lehetek.

Debreczen. 1863. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1865. évi. júli. hó 20. n. 6785 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Klein Elia s mint felperes részére Tornay Ferencz mint alperestől 556 forint váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, kávéházi beruházás, ló, szekér, butor stb. nevezett alperesnek helybeli kadasutca szögleti lakásán folyó évi aug. hó 10. napján d. u. 5 órákor nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghívotnak.

Debreczen. 1865. Augusztushó 5.

1-1.

A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tag.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1865. évi. febr. hó 19. n. 1947 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Kainrath Ignác s mint felperes részére, Tornay Ferencz mint alperestől 540 forint váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, szobai s kávéházi butorok, nevezett alperesnek helybeli piacutczai lakásán folyó évi aug. hó 14. napján d. e. 9 órákor nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghívotnak.

Debreczen. 1865. Augusztushó 7.

1-1.

Mocsy József
váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tag.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltótörvényszéknek 1865. évi. júli. hó 16. n. 6611 szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, mikép Varga Imre s mint felperes részére Nagy Andrá s mint alperestől 165 forint váltói tartozás s járuléka erejéig lefoglalt ingóságok, nevezetesen, butor és ruhaneműk, szekér, lovak stb. nevezett alperesnek helybeli hatvanutca külvárosi 5286 sz. a. lakásán folyó évi augusztushó 11. napján d. u. 5 órákor nyilvános árverés útján készpénzfizetés mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók meghívotnak.

Debreczen. 1865. Augusztushó 4.

1-1.

A váltótörvényszéki kiküldött végrehajtó tag.

Földbirtok és szőlőeladás.

A hegyesi pusztán 17 és fél nyilas szántóföld, a rajta levő gazdasági épületekkel és gyümölcsösökkel együtt örök áron eladó, vagy haszonbérbe kiadandó. A birtoklás kezdete folyó évi szeptember 1-ső napja leendő.

Jankán (Dioszeg mellett) pedig 2 darab 82 kapaalyu szabad szőlő, pajtákkal ellátva örök áron eladó

Értekezhetni mindenik tárgyra nézve, Debreczenben hatvanutczán 1097 sz. a. lakó föld- és szőlőtulajdonossal.

2-5

5327.
1863.

Hirdetmény.

Élelbeléptetése egy új üzleti szabályzatnak.

A magas es. kir. kereskedelem Ministerium f. é. június 50-ki és 544. szám alatti kibeosztá- ványával, a birtoklalon valamennyi vaspályákat kötelezőleg helyben hagyott új üzleti szabályzat, a személy és áru szállítására nézve, a tiszavidéki vaspályán.

1865 évi augusztushó 1-től kezdve fog érvénybe léptetni.

E naptól fogva tehát a tiszai vasuton szállítandó személyek és áruk csak ezen új szabályzat határozatai alapján vételnek fel s következésképp minden a szállításra valamint az árukérel kezességére és biztosítására nézve eddig fennállt határozományok egyuttal megszüntetnek.

Az új üzleti szabályzat minden állomáson darabja 15 krajczáron kapható, különben is köz- használatra s megtekintésre meg lesz minden állomási-irodában, valamint a pályá vendéglőiben.

A gyors- és fuvaráru szállítási idejére nézve fennálló határozatok — a jelen új üzleti rend- szabály általános alapelvei alkalmazása mellett — egyelőre érvényben maradnak. Ezen határozatok bekü- vetkezendő változása, valamint a díjak, melyek a kézbesítési — idő megmentartása esetében, külön kikü- lött kárpótlás biztosításáért fizetendők, — külön fognak hirdettetni.

Bécs, 1865. Július 11.

Az igazgatóság.

5-5

Kiadó lakás.

Széchenyintczán 1800 sz. alatti ház, öt szobával, konyhával, kamara, istálló, udvar és kerttel együtt, b. érmely órában kiadó. — Értekezhetni eziránt ugyanazon utcában levő körrajnyomdában.

2-5

Árverési hirdetés.

Vagyonbirtokt. Kegyes Gábor esőltömögéhez tartozó kadasutczai ház, házatán való földjével együtt a hitelező-választmány határozata folytán a f. 1865-ik év aug. 25. szükség esetében ugyanazon év szeptember 25-ikén, mindkét határnapon d. u. 5 órákor a helyszínen, árverésen eladatik. Az árverési fel- tételek tömeggondnok Sudy György urnál megtekinthetők.

2-5

Fekvő-birtok haszonbérbe adása.

Sz. k. Debreczen város Tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a Tiszával határos oblati pusztá, mely 1600 □ ölével számítva 8326 1/4 holdat teszen, a rajta lévő alkalmas gazdasági épületekkel egyetemben, 1864 szeptember 29-től számí- tandó 12 évre, akár egészben, akár két, körülbelül egyforma tagban, folyó 1863-dik évi október 1-ső napján, Debreczenben a nagytanácsteremben reggeli 10 órákor tartandó nyilvános árverésen, haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a városi számvevő hivatalnál addig is megtekinthetők.

10 %-től bírátpénzzel ellátott lepecsételt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Kelt Debreczenben az 1863. jul. 30-kán tartott tanácsülésből

2-6

a városi Tanács.